

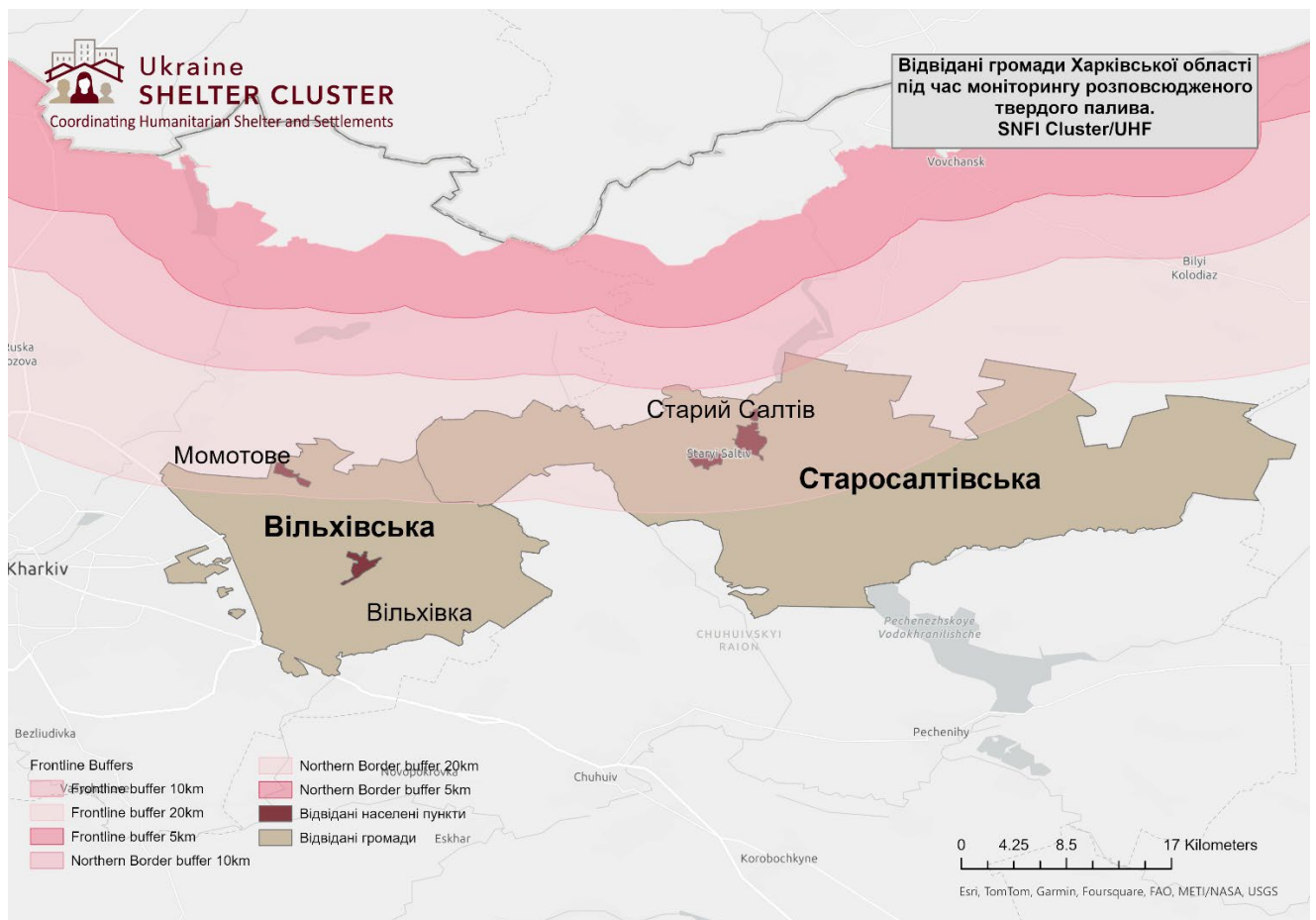
ЗВІТ МОНІТОРИНГОВОЇ МІСІЇ

Підготовка до зими: Покриття потреб у твердому паливі

Команда Східного хабу Кластера з питань житла взяла участь у моніторинговій місії у Харківській області, організованій командами УГФ та УКГС за участі організації "Help" (Hilfe zur Selbsthilfe). Метою цієї місії було оцінити результати проекту з розподілу твердого палива в населених пунктах Старий Салтів, Вільхівка та Момотове. Цей проект був реалізований організацією "Help" за фінансової підтримки УГФ в рамках сфери діяльності Кластера з питань житла. Місія зосередилася на розробці механізмів своєчасного інформування про потреби та координації надання допомоги з твердим паливом. Крім того, вона виявила потенційні прогалини та задокументувала найкращі практики.

В рамках місії були проведені інтерв'ю з бенефіціарами, а також зустріч з головою Старосалтівської адміністрації.

Місія відвідала шість домогосподарств, які отримали допомогу в натуральній формі для опалення в зимовий період 2024-2025 років у вигляді деревних брикетів.

Малюнок 1. Відвідані населені пункти.

Дата візиту:

7 лютого 2025 року

Місцезнаходження:

Село Старий Салтів, Старосалтівська громада, Чугуївський район
Села Вільхівка та Момотове, Вільхівська громада, Харківський район

Учасники:

- Голова Старосалтівської громади
- Команда УГФ
- Команда УКГС
- Команда Кластера з питань житла
- Команда Help.

Контекст

Старосалтівська громада. Станом на 01.02.2025 загальна чисельність населення громади становила 4906 осіб (2374 домогосподарства). 1348 осіб зареєструвалися в громаді як ВПО, хоча в громаді проживає близько 70 осіб, які прибули, але не зареєструвалися як ВПО. У громаді проживає 688 дітей віком до 18 років. 2158 осіб пенсійного віку та 355 осіб з інвалідністю.

Місцевий бюджет наповнювався переважно за рахунок податків від місцевих підприємств, які займалися вирощуванням зернових культур, переробкою деревини, виробництвом безалкогольних напоїв та іншими галузями промисловості. Однак, через закриття або значний спад виробництва та ділової активності бюджет наразі є недостатнім для задоволення нагальних гуманітарних потреб населення.

На території громади є ліси, пилорама та можливості для поколки дров. Місцева влада також надає логістичну підтримку, яка була успішно використана під час реалізації проекту HELP.

Адміністрація повідомила, що станом на початок лютого потреби соціально незахищених верств населення у твердому паливі забезпечені повністю.

Більшість домогосподарств громади підключені до центральної мережі газопостачання, яку було відновлено. Однак деякі домогосподарства відключилися від газової мережі з власного бажання. Вартість повторного підключення оцінюється приблизно в 20 доларів США.

Малюнок 2. Товстостінні печі для палива з високою теплоемністю.

На початку програми допомоги багато бенефіціарів відмовлялися від брикетів і пелет через побоювання, що їхня висока тепловіддача може пошкодити печі, не призначені для такого палива. Іншою поширеною причиною відмови була відсутність відповідних сухих приміщень для зберігання цих видів палива.

За словами представників адміністрації, на наступний опалювальний сезон допомога населенню брикетами та пелетами також має включати невелику кількість дров для розпалювання.

Списки бенефіціарів були складені адміністрацією, а потім передані партнерам для відбору та перевірки. У громаді також діють програми субсидій та програма допомоги відповідно до Постанови 993.

Основною проблемою для громади є відсутність належної координації з УВКБ ООН та Міністерством реінтеграції щодо відбору бенефіціарів для отримання грошової допомоги у розмірі 21 000 грн. Спочатку громада подала список із 1 900 вразливих осіб для участі в програмі. Через місяць було схвалено лише 300 осіб,

після чого процес було призупинено без подальшого оновлення. Через відсутність інформації про статус решти поданих на допомогу бенефіціарів, громаді довелося покладатися на партнерів та місцевий бюджет, щоб задовольнити ці потреби. За словами голови громади, УВКБ ООН пізніше повідомило про виділення коштів для ще 400 домогосподарств, але на той час деякі з них вже отримали допомогу з інших джерел. Ця невідповідність призвела до невдоволення бенефіціарів і соціальної напруги, оскільки деякі домогосподарства отримали подвійну допомогу, а інші залишилися без підтримки. Заяви громади потребують подальшої перевірки та поглибленої оцінки. Одним із викликів для перевірки цієї заяви є те, що за даними координації Східного хабу, у Старосалтівській громаді працювало 9 партнерів, але лише Medair та УВКБ ООН завантажили свої дані на платформу RAIS+ для дедуплікації.

Забезпечення твердим паливом

HELP реалізовувала свій проект у цій громаді у співпраці з місцевою гуманітарною громадською організацією "Добрі справи", яка не була включена до початкових домовленостей з УГФ.

Загалом, "Добрі справи" співпрацюють з HELP та ARCHE NOVA і функціонують у 19 населених пунктах Старосалтівської громади. Серед інших активних організацій у громаді - БФ "Мирне небо Харкова" та ЮНІСЕФ, однак їхні критерії відбору бенефіціарів потребують уточнення. У 2022 році на цій території також працював КГЦ, але наразі вони більше не активні у громаді.

Відбір та верифікація бенефіціарів для отримання допомоги на тверде паливо здійснювалися ГО "Добрі справи" на основі списків, наданих місцевою адміністрацією, які оновлюються кожні три місяці. Між сторонами було підписано Меморандум про

Малюнок 3. Різні фасування брикетів від одного партнера.

Малюнок 4. Брикети в зернових мішках.

взаєморозуміння, що дозволяє місцевим службам допомагати з логістикою, включаючи розвантаження та транспортування твердого палива до дворів бенефіціарів, коли це необхідно. Організація "Добрі справи" ознайомена з рекомендаціями Кластера з питань житла та критеріями вразливості, але потребує додаткових вказівок щодо існуючих інструментів координації та дедуплікації. Розповсюдження твердого палива розпочалося у вересні і спочатку планувалося охопити 496 домогосподарств. У січні з'явилася додаткова можливість задовольнити потреби ще 60 домогосподарств.

З шести опитаних домогосподарств лише одне не підключене до центральної мережі газопостачання. Ще одне домогосподарство повідомило, що, хоча воно підключене, воно може використовувати газ лише для приготування їжі через незавершені внутрішні роботи, що робить газове опалення недоступним. За винятком одного домогосподарства, всі інші використовують газ для приготування їжі, а деякі також використовують його для опалення паралельно з твердим паливом.

Жодне з опитаних домогосподарств не знало про можливість отримання гуманітарної грошової допомоги на оплату комунальних послуг під час опалювального сезону. Усі домогосподарства, підключені до центрального газопостачання, зазначили, що надали б перевагу грошовій допомозі на оплату комунальних послуг, а не твердому паливу.

Хоча всі домогосподарства висловили бажання обрати бажаний вид твердого палива, більшість з них заявили, що приймають брикети. Така перевага частково пояснюється різким зростанням цін на дрова після отримання бенефіціарами грошової допомоги. Крім того, всі домогосподарства використовують дрова, придбані за власні кошти, для розпалювання брикетів. Хоча вони не змогли вказати точну кількість необхідних дров, вони погодилися, що це відносно невелика кількість.

Одне домогосподарство надало перевагу дровам, а не брикетам, стверджуючи, що брикети утворюють надмірну кількість диму та сажі. Однак жоден з інших домогосподарств не підтвердив це твердження.

Чотири домогосподарства зазначили, що виділених брикетів може не вистачити у разі значного зниження температури. Ці домогосподарства, як правило, мають великі житлові приміщення з відносно невеликою кількістю мешканців.

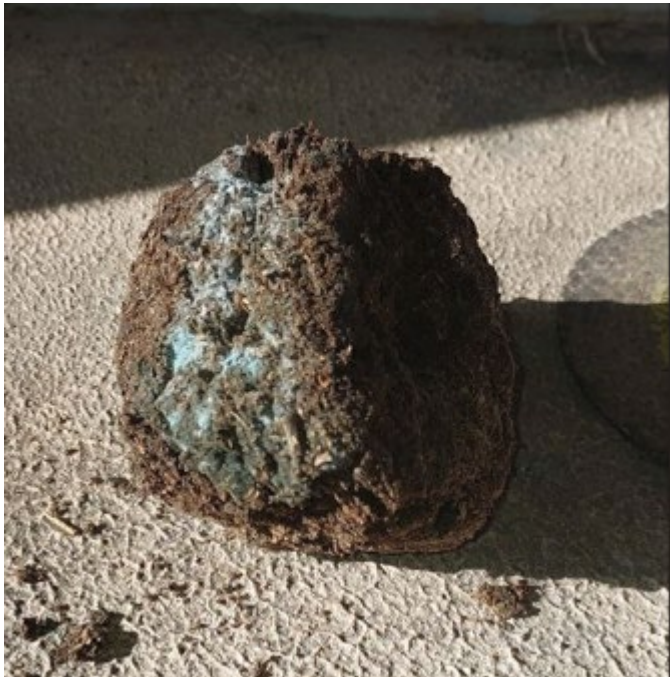
Партнер роздавав брикети в різних типах упаковки та об'ємах, включаючи мішки для зерна. В

Малюнок 5. Брикети, пошкоджені під час розвантаження.

результаті деякі бенефіціари отримали 70 мішків брикетів, тоді як інші - 140 мішків, незважаючи

Малюнок 6. Намокання брикетів внаслідок неправильного зберігання.

на те, що сім'ї таких бенефіціарів мають майже однаковий по кількості склад. Партнер пояснив цю розбіжність різницею у розмірі мішків. Однак, оскільки мішки лише трохи відрізняються за розміром, це питання потребує подальшої перевірки. У більшості випадків партнер дотримувався рекомендацій Кластера з питань житла, надаючи домогосподарствам 3,5 метричні тони брикетів.

Тож узагальнюючи слід зазначити, що фактичний обсяг доставленого твердого палива потребує перевірки. Деякі домогосподарства повідомили, що отримали лише 2,8 метричних тони замість мінімальних 3,42, рекомендованих Кластером.

Місія зафіксувала випадок, коли неналежні транспортування та розвантаження призвели до значного пошкодження брикетів, внаслідок чого вони розсипалися

на дрібні фрагменти. В іншому випадку кілька мішків з брикетами намокли і покрилися пліснявою, що було викликано відсутністю належних умов зберігання та оскільки мішки для зерна не забезпечують належної ізоляції від вологи.

Незважаючи на ці проблеми, всі домогосподарства високо оцінили якість брикетів та роботу партнера, його ставлення до бенефіціарів, а також своєчасну доставку твердого палива. ГО "Добрі справи", як добре відома на місцевому рівні, завоювала довіру серед бенефіціарів, які знають, куди звертатися за допомогою в майбутньому.

Рекомендації:

Рекомендації	Кому
Проводити з бенефіціарами консультації під час оцінювання, щоб визначити нагальні потреби, поінформувати їх про доступні варіанти допомоги та узгодити очікування з часовими рамками програми.	Партнери
Диференціювати програми допомоги на основі Матриці видів діяльності, Керівництва з видів діяльності, пов'язаних з планом гуманітарних потреб та реагування та інших документів Кластера, таких як Рекомендації щодо підготовки до зими у 2024-2025 рр., враховуючи їхні цілі, застосування та модальності. Для домогосподарств, підключених до загальної газової мережі, слід використовувати програму «Надання грошової допомоги на оплату комунальних послуг у зимовий період».	Партнери
Включити до технічної документації з підготовки до зими: -Чіткі вимоги до пакування твердого палива, зокрема брикетів, для забезпечення належного зберігання. -Передбачити постачання матеріалів для розпалювання брикетів. -У разі необхідності слід провести додаткову оцінку витрат і відповідно оновити рекомендації.	Кластер з питань житла та ТРГ з питань підготовки до зими 2025-26

UKRAINE
SHELTER CLUSTER

Coordinating Humanitarian Shelter and Settlements

<p>Необхідно провести ретельну оцінку на предмет визначення ризику пошкодження печей, не пристосованих до високої теплової потужності. Слід врахувати занепокоєння бенефіціарів щодо потенційної шкоди. Якщо значного ризику не підтверджено, партнери та місцеві органи влади повинні провести інформаційно-роз'яснювальну роботу для роз'яснення цього питання.</p>	<p>Кластер з питань житла та ТРГ з питань підготовки до зими 2025-26</p>
<p>Слід посилити заходи контролю за доставкою та розвантаженням твердого палива, особливо коли використовується логістична підтримка місцевих органів влади.</p>	<p>Партнери</p>
<p>Для забезпечення неупередженості та послідовності всі бенефіціари в межах одного населеного пункту повинні отримувати тверде паливо в стандартизованій, спеціалізованій упаковці з однаковим об'ємом, скоригованим з урахуванням розміру та складу домогосподарств.</p>	<p>Партнери</p>
<p>Бенефіціарів слід проінформувати, що основною метою гуманітарної допомоги твердим паливом є забезпечення опалення мінімальної площі, необхідної для гідних умов проживання.</p>	<p>Партнери, Східний хаб Кластера з питань житла спільно з обласними органами влади</p>
<p>Партнери Кластера з питань житла повинні забезпечити моніторинг після розподілу твердого палива за допомогою Стандартної форми PDM та ділитися результатами з місцевими органами влади з метою покращення розуміння ефективності грошової та натуральної допомоги.</p>	<p>Партнери, Східний хаб Кластера з питань житла спільно з обласними органами влади</p>